

“Só queremos que abran os pasos para as persoas traballadoras transfronteirizas. Non pedimos máis que nos deixen sobrevivir”

O AECT Rio Minho, alcaidesas, alcaides e presidentes das cámaras miñotas volveron reivindicar onte cunha protesta na ponte internacional entre Salvaterra e Monçao a urxente reapertura de pasos para as persoas traballadoras transfronteirizas.

“Só queremos que abran os pasos para as persoas traballadoras transfronteirizas. Non pedimos máis que nos deixen sobrevivir”. Así de clara e desesperada foi a reivindicación que onte novamente realizaron as alcaidesas, alcaides, presidentes de cámaras miñotas e o AECT Rio Minho, nunha nova protesta para reivindicar a apertura de máis pasos na fronteira. Esta vez foi no medio e medio da ponte entre Salvaterra de Miño e Monçao, pechada o 17 de marzo e pola que ata entón pasaban 10.000 vehículos ao día.

O AECT Rio Minho, quixo aclarar que a reivindicación non se trata de abrir ao turismo con carácter xeral os dous países: *“Nós estamos a reivindicar algo moito máis xusto e moito menos preocupante desde o punto de vista sanitario. Simplemente estamos a reivindicar que as cidadás e cidadáns europeos*

transfronteirizos poidan facer a súa vida natural neste territorio transfronteirizo, que non teñan que desprazarse distancias quilométricas cando teñen unha ponte próxima pola que poderían facer ese paso”, destacou.

A solución é unha cuestión de medios. Colocando persoal do Estado nas pontes de Salvaterra de Miño-Monçao, Arbo-Melgaço, Cerveira-Tomiño e na ponte vella de Tui “*para que os traballadores e traballadoras transfronteirizos non teñan que dar voltas quilométricas cos custos económicos que iso trae*”. “*Tamén demandamos –dixo– para a xente que vivimos aquí, que haxa unha desescalada coordinada e que comercios que agora están pechados porque non poden abrir para os seus clientes do outro lado, que estes poidan pasar*”.

Se trata de reivindicacións moito máis xustas e moito menos complexas que a reapertura para o turismo. “*Hai moitísima xente que vive e traballa no outro lado. Moitísima xente cun negocio que vive da xente do outro lado. Iso é do que estamos a falar. De que este territorio transfronteirizo se nos abra para poder seguir vivindo e traballando*”, insistiu, para advertir que de non atenderse as demandas, seguirase co calendario de reivindicacións.

Desculpou a non asistencia no acto o alcalde da Guarda, estando presentes as alcaidesas de Tomiño, O Rosal, Salvaterra de Miño, e os alcaldes de Tui, Arbo, As Neves, presidentes de Melgaço, Monçao, Valença, Cerveira e Caminha. Tamén estiveron presentes unha traballadora e un traballador que exemplificaron as dificultades que existen por ter un único paso habilitado na fronteira e a necesidade da reapertura de máis pasos para as persoas traballadoras.

Pola súa banda, Cecilia Puga, cabeleireira de Arbo que ten un salón de peiteado en Melgaço –Portugal– desde hai 19 anos, explicou que diariamente trasladarse ao seu traballo lle leva seis minutos, mentres que agora se ve obrigada a facer diariamente unha hora e media ou dúas horas e dependendo de

quen estea na fronteira. *“A semana pasada tardei cinco horas en chegar ao meu traballo porque a señora da fronteira emperrouse en que os meus papeis non servían”,* apuntou, para destacar que *“simplemente pido que me deixen traballar”*.

“Xa sabemos que ao mellor é demasiado pronto para abrir a todo o público, pero polo menos aos traballadores que de todas as formas estamos pasando, que nos deixen pasar polos nosos pasos habituais. Trátase de poñer medios. Se non chega coa policía ou o que teñan, que poñan ao exército, pero que deixen aos traballadores e traballadoras pasar para os seus postos de traballo. Eu se teño que facer estes quilómetros nunca na vida tería posto o meu negocio aí. É unha loucura”, relatou.

Puga explicou tamén que a día de hoxe está a traballar a medio gas, despois de estar un mes e medio pechados, porque ten a metade da clientela. Só a portuguesa porque a española non pode ir ao negocio. *“Coma a min pásalle a toda a xente en Melgaço. É unha pobreza para a zona. Os restaurantes algúns nin abriron porque dependen da clientela galega e ao non ter aos galegos non lles paga a pena abrir. Gastan máis en luz do que ingresan. A miña vida cambiou moitísimo”,* finalizou.

Pola súa parte, Vítor, un feirante portugués, destacou que a situación de peche da fronteira é unha loita *“que nos sentimos incapaces de superar nestes momentos”*. *“É moi duro vivir coas fronteiras pechadas porque está a ser un colapso económico na raia miñota. Falo no meu caso propio pero tamén na voz dos colegas que nestes momentos xa pasan por dificultades e non van conseguir reabrir os negocios se as fronteiras non abren de maneira urxente”,* salientou.

Explicou que no seu caso, como comerciante, o 80 % da facturación depende de España, polo que pediu volver á vida social e empresarial de inmediato, *“xa que é o medio de*

sustento para sobrevivir. Temos comercio e industria. Temos traballadores que onde facían 2 quilómetros agora fan 100. Moitos deixaron o traballo porque o que gañan non da para os transportes. Poñan a man na conciencia porque de continuar así vai ser unha desgraza financeira. Estamos a atravesar unha fase moi grave. Somos persoas que dependen moito da fronteira. Abran as fronteiras por favor”, clamou.

Madrid e Lisboa descoñecen a realidade transfronteiriza

O presidente da câmara de Monçao, Antonio Barbosa, tamén foi claro no seu argumento. Indicou que as fronteiras deben ser unha riqueza, pero hoxe son absolutamente o contrario. *“Este territorio é exemplo de como en pouco tempo se pode aniquilar unha economía local”,* dixo, para cuestionarse como non é posible garantir dous os tres puntos máis de paso para garantir a circulación entre ambos lados. *“Non estamos a falar de turismo, estamos a falar de supervivencia de pobos que viven naturalmente xuntos. Pedimos dunha vez por todas que se abra, que haxa coordinación entre os estados e que se permitan as relacións transfronteirizas normalizadas. As fronteiras e a unión dos pobos non pode servir só en determinadas circunstancias. Non pedimos máis que sobrevivir. Pedimos a apertura con desespero”,* resaltou.

Finalmente, a alcaldesa de Salvaterra de Miño, Marta Valcárcel, destacou a fronte común feita polas alcaldesas e alcaldes dun lado e outro da raia para facer *“un chamamento á cordura e á sensatez”* con respecto á apertura de pasos para a xente traballadora. *“Pedímoslle aos gobernos algo tan esencial como que coñezan a realidade do seu territorio. As medidas que se están a tomar aquí son consecuencia do descoñecemento da riqueza e da idiosincrasia deste territorio”,* destacou.

Valcárcel lembrou que o 50 % do tránsito entre España e

Portugal no Miño pasa pola fronteira pontevedresa. “Non é normal que metamos todo ese tráfico nun só paso. Iso está facendo retencións de máis de dúas horas. Estamos a trasladar o peso económico de toda esta pandemia ao sector máis desprotexido: as traballadoras e traballadores transfronteirizos”, dixo, para insistir en que “somos pobos irmáns e queremos seguir traballando nesa unión, que é unha realidade para nós. Non pode ser que á primeira de cambio montemos un muro”, finalizou.

Os concellos do Miño lanzan un S.O.S simbólico dende a Ponte da Amizade para reclamar a apertura de máis pasos na fronteira

Os concellos da fronteira do Miño, da man dos seus alcaldes e alcaldesas e do Agrupamento Europeo de Cooperación Territorial (AECT) Rio Minho, lanzaron onte un S.O.S. simbólico dende a Ponte da Amizade para reclamar a apertura de máis pasos na fronteira que faciliten a mobilidade das e dos traballadores a ambos lados da ‘raia’.

A de hoxe foi a primeira protesta das e dos rexedores, que consideran “inxusto” que a fronteira que asume o 50% de todos os tránsitos en España e Portugal só teña habilitado un paso

en Tui-Valença. Aseguran que a solución pasa se unicamente por poñer medios: controis da Garda Civil e dos GNR. *“Mantendo todas as garantías, todos os controis sanitarios, pedimos máis pasos abertos”*, subliñaron.

O AECT Rio Minho asegura que a solución é unha “simple cuestión de medios” para os estados español e portugués: poñer controis con garda civil e GNR nos pasos máis transitados

O acto reivindicativo destacou por ser a primeira acción conxunta das e dos 13 rexedores de ambos lados da fronteira (mandatarios de A Guarda, O Rosal, Tomiño, Tui, Salvaterra, As Neves, Arbo, Crecente, Caminha, Cerveira, Valença, Monçao e Melgaço), ao que tamén se sumou o de Paredes de Coura (o '14'). A través dos seus voceiros manifestaron que continuarán coas protestas ata seren escoitados, tamén implicando á cidadanía, e incluso se negarán a celebrar a centenaria tradición do Acto de Recoñecemento de Fronteiras, ata que os gobernos centrais e responsables políticos escoiten e dean solucións ás súas reivindicacións.

O AECT Rio Minho, lembrou que o 17 de marzo pecharon as fronteiras deixando unicamente 9 pasos abertos entre ambos estados, só permitindo o de Tui-Valença no Miño pontevedrés. Destacou a importancia da fronteira do Miño, que **con 70 quilómetros dos 1.200 de toda a ‘raia’ entre España e Portugal, un 5%, asume o paso do 50% dos vehículos de España e Portugal**. *“Estes alcaldes e alcaldesas representan unha poboación de 150.000 habitantes. Estamos a falar da fronteira con maior dinamismo social e económico de toda Europa”*, subliñou.

O AECT Rio Minho tamén destacou que a reclamación para a apertura de máis pasos na fronteira para traballadores vén xa do 28 de abril, cando os concellos fixeron unha declaración

conxunta que se remitiu á Xunta, e aos gobernos centrais español e portugués.

“Queremos a apertura total para os traballadores transfronteirizos nos pasos. É unha cuestión de medios, de ter gardas civís e GNR a controlar o paso transfronteirizo igual que en Tui e Valença”, destacou o AECT Rio Minho, que subliñou que nestes momentos estase a trasladar á xente traballadora o custe económico de aumentar en centos os quilómetros para ir traballar.

Outra das demandas é que a desescalada se faga coordinadamente para que haxa coherencia entre un lado e outro da fronteira. *“Non ten sentido que se permita abrir a Fortaleza de Valença do Miño cando non poden pasar os clientes de toda a vida que son a xente galega”.*

Pola súa parte, o vicedirector do AECT Rio Minho e presidente da Cámara de Vila Nova de Cerveira. Fernando Nogueira, destacou que a protesta se debe a que *“sentimos que estamos a*

ser obxecto dunha inxustiza tremenda por parte dos nosos Estados. Non están a darnos a atención que merecemos". Salientou que dos 64 pasos que existen entre España e Portugal, os cinco con máis movemento de vehículos están no río Miño: a primeira Tui-Valença, a segunda Salvaterra-Monçao e a quinta Tomiño-Vilanova de Cerveira.

"Na miña opinión non estamos a salvagardar nin cuestións económicas, dende logo, nin moito menos cuestións sanitarias, porque se tivemos máis fronteiras abertas poderíanse controlar moito mellor quen pasa que xuntando todo nun único paso, coas aglomeracións e as colas interminables que vemos en Valença Tui", insistiu, para finalizar asegurando que a día de hoxe "as dúas marxes están totalmente espidas. Os galegos non viven sen os portugueses e os portugueses non viven sen os galegos. A nosa economía está completamente morta. Os nosos traballadores pasan calvarios para ir traballar. Canto máis deixemos caír a nosa economía máis difícil será o retorno. Queremos que haxa controis sanitarios, queremos que haxa seguridade, pero esiximos que nos deixen pasar, como mínimo aos traballadores de todos os sectores", dixo.

Destacan que haberá maiores garantías de seguridade sanitaria se a circulación dos vehículos se fai a través de varias pontes en lugar de concentrar o tránsito en Tui-Valença

En canto ás cifras de impacto económico, Nogueira salientou que o AECT Rio Minho encargou un estudo á Universidade de Vigo, pero á falta dos resultados, dixo, *"basta ser observadores para ver que está todo parado"*. Indicou que **só en Vila Nova de Cerveira hai 4.000 traballadores directos dos que mais do 20% son traballadores de Galicia.** *"Estes peches da fronteira son un problema. Os nosos gobernantes que están en Lisboa e Madrid aínda non coñecen esta realidade e non o ven como algo prioritario. A maioría das fronteiras non teñen a*

importancia económica que ten a do Miño”, finalizou.

Pola súa banda, alcaldesa de Tomiño, Sandra González Álvarez, destacou dende a Ponte da Amizade que polo viaduto pasan 6.000 vehículos diariamente de xente que vai traballar, recibir servizos e comprar. *“Moitos nestes momentos están obrigados a trasladarse 100 quilómetro para ir a traballar, a pasar unha hora e media ou dúas horas na retención do control do paso, madrugar... Non pedimos excepcións. Sabemos que a sanidade e a saúde é o primeiro. O que queremos é que non se repercutan os custes de non poñer uns guardas na fronteira sobre os traballadores transfronteirizos. Son eles os que pagan ese custe”,* insistiu.

A alcaldesa destacou que a día de hoxe, ante as manifestacións dos gobernantes dos gobernos centrais *“non vemos visos de solución”. “Só pedimos unha decisión administrativa: habilitar uns pasos transfronteirizos máis, sobre todo os de máis tráfico. É só poñer medios, incluso se pode poñer un horario. Calquera cousa que facilite que un traballador non teña que facer rodeos e retencións”,* destacou, advertindo que é normal que haxa retencións, porque a medida que aumenta a actividade

económica “cada vez máis tráfico, máis atasco, e a ponte de Tui Valença non dá para máis”.